

CO KDYSI BYLO NOVINKOU aneb co se psalo před více než půl stoletím v populárním měsíčníku „Svět techniky“

Létající talíř

Další zkušební létající talíř vyrobili v Anglii. Je určený pro výzkumnou stanici amerického námořnictva a jde o 4,5 m dlouhý, 3 m široký a 1,2 m vysoký stroj. Poháněn je dvěma motocyklovými motory Triumph T 120. Rychlost, stoupavost a dolet přístroje, který je pilotován dvoučlennou posádkou, jsou nepatrné. ■

Umělé kožešiny

Během krátké doby se podařilo v jihlavské Modetě vyřešit dva způsoby výroby umělých kožešin z polyamidového vlákna, které je v základu vyztuženo směšovou bavlnou. Umělá kožešina se vyrovná svými tepelnými vlastnostmi a vzhledem kožešinám přírodním a její velkou předností je láce, snadné čištění a možnost vybarvení na pastelové barvy. Po loňském vývojovém a zkušebním provozu bude zahájena sériová výroba. Na obrázku pracovnice obsluhuje okrouhlý pletací stroj.

Čím starší, tím lepší

O pravém anglickém vánočním pudingu se povídá, že čím je starší, tím je také lepší a lépe chutná. Pracovníci Britského výzkumného potravinářského ústavu nedávno zjišťovali jakost pudingu konzervovaného před 58 lety. Po provedených testech si prý na starém vánočním pudingu velmi pochutnali. ■

„Rybí“ vysílač

Jak lze sledovat tah ryb v řekách nebo mořích? Jak hluboko a jakou rychlostí se pohybují? Mají teplota vody, směr toku, počasí, roční nebo denní období vliv na rozmístění ryb?

V současné době se k pozorování a zkoumání způsobu života ryb používá echolotů a jiných dokonalých přístrojů. Byl vyvinut miniaturní „rybí“ vysílač, jehož se při tahu lososů používá ke zjišťování pohybu rybích hejn. Umožňují to zvukové signály vysílače, které dovolují sledovat počínání ryb na rybích přechodech mohutných říčních přehrad. Výzkumníci upevňují vysílač bezprostředně za hřbetními ploutvemi chycené ryby tím, že do hřbetních svalů zamáčkou kleštěmi dva ostré konce drátu. Vysílač je maličké, 6 cm dlouhé a 2 cm široké pouzdro. Drobný polovodičový přístrojek s krystalem vysílá vysokofrekvenční zvukové chvění. Ve vodě váží jen 2 g. Napájení zabezpečuje 15 W baterie schopná pracovat 8–12 hod. Před poškozením je přístroj chráněn vodotěsným pouzdrům. Jeho zvuk je dobře rozeznatelný od jiných zvuků ve vodě až do vzdálenosti 240 m. Ryba je ihned po vypuštění sledována loďkou s přijímačem. Na obrazovce přijímače se jeví jako světélkující bod: podle toho kam uhne, je možné vypočítávat vzdálenost ryby a směr jejího pohybu. Přijímač může sledovat i deset takto označených ryb současně. ■

Moderní rychlovlak

Motorový vlak nejmodernější a nejučelnější konstrukce odveze až 88 cestujících. Tuto novinku sestrojila francouzská firma Reno. Vlaková souprava může vyvinout maximální rychlost až 130 km/hod. ■

Čínská transoceánská loď

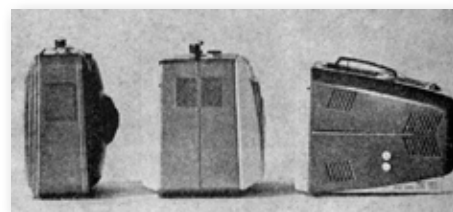
Nedávno se v loděnicích v Rairenu začalo se stavbou první čínské transoceánské lodi těžší než 10 000 BRT. Loď, která při váze užitečného nákladu 13 400 tun bude mít výtlač 22 100 tun, bude mít délku 166,9 m a šířku 21,6 m. Průměrná hodinová rychlost bude 18 námořních mil. Plavidlo urazí vzdálenost 21 000 námořních mil bez mezipřistání, a bude tudíž moci dosáhnout kteréhokoliv důležitého námořního přístavu na světě v přímé plavbě. Silná příď i boční stěny budou chránit loď proti ledu a mimo to bude vybavena automatickým navigačním, řídicím i klimatickým zařízením a samočinnými hasicími přístroji. Pro 42 mužů posádky budou k dispozici rozsáhlé klubovní místnosti, jídelny i ložnice. Tato první čínská námořní loď takovéto tonážní kategorie má zahájit svou plavbu ještě letos (1959 pozn. red.). ■

Ploché televizory

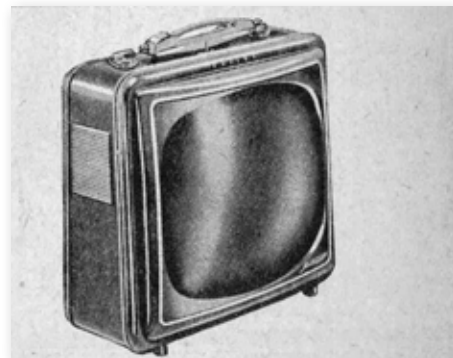
Snahou závodů vyrábějících televizory je zkonstruovat obrazovky co nejplošší. Americká firma Philco vyrábí obrazovky s odkloněním svazku paprsků 110° a připravuje obrazovky s odklonem až 130°. Ploché obrazovky přirozeně znamenají změny tvaru přijímače. ■

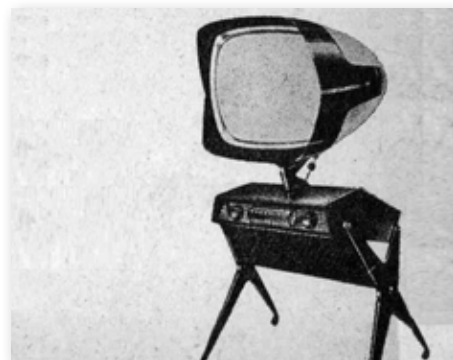
Obrazovka vlevo je 70stupňová, vyrobená v roce 1950, vedle ní směrem doprava následují obrazovky 90stupňové, první z roku 1957 a druhá z roku 1958

Se zkracováním obrazovky se zplošťoval televizor

Přenosný tv s obrazovkou 110° a úhlopříčkou 17"

Atraktivní televizor francouzské výroby - otočná obrazovka (až 360°) je oddělena od přijímače

Různé tužky

V současné době se na celém světě vyrábí na 370 různých druhů tužek s 18 stupni tvrdosti. Jenom barevných tužek je prozatím na 70 druhů. Existují i takové zajímavosti, jako je nejkratší tužka (měří jen 1,25 cm) a nejdelší tužka s délkou 360 cm. S obyčejnou tužkou můžeme udělat čáru dlouhou 60 km nebo můžeme napsat 50 tisíc slov. ■

Noviny v roce 2000

O tom, jak budou vypadat noviny XXI. století, píše jugoslávský časopis *Současná technika*. Pokud si půjдете koupit ranní noviny, obdržíte jen malou plastovou krabičku velikosti dlaně, ve které bude cívka s 300 metry drátu, rovněž z plastické hmoty. „Noviny“ se vloží do zvláštního přístroje a stiskne se vypínač. Přes obrazovku na krabičce se čtenář seznámí s událostmi ze všech koutů světa.

„Živé obrazy“ té či oné události na obrazovce jsou doplněny hlasem z reproduktoru. Čtenář se tak dozví o událostech různě ve světě, které se ale uskutečnily jen před několika hodinami. ■

Pitná voda z mořské

Italský vědec dr. G. Nebi zkonstruoval jednoduché zařízení na přeměnu mořské vody v pitnou. V umělém bazénu, jehož dno tvoří tzv. pigmentový beton, se odpařuje mořská voda. Bazén je hermeticky uzavřen skleněným zvonem, na němž se srážejí vodní páry a čistá voda se pak odvádí zvláštními trubkami do rezervoáru. ■

Měsíční dům

Američtí projektanti již vykonstruovali model obytné budovy, která bude „co nevidět“ postavena na Měsíci. Kovový plášť stavby bude doutníkového tvaru a jeho zastřešení bude provedeno tak, aby obyvatelé budovy byli chráněni před meteority. Stavba nebude mít základy, neboť projektanti předpokládají, že Měsíc má prachový povrch. V případě, že to bude možné, bude stavba zakotvena. Není nad obchodní pohotovost! ■

Kolibří helikoptéra

V Německé spolkové republice byl vyroben prototyp malé helikoptéry určené pro dopravu tří osob rychlostí až 160 km/hod. Motor o výkonu 160 k je umístěn v zadní části stroje a pohání dva sousedé protiběžné rotory. Výrobce uvažuje o hromadné výrobě této malé helikoptéry. ■

Štětec na autolak

Na drobné opravy laků osobních aut slouží tzv. plnicí štětec. V případě potřeby se naplní náhradní barvou a po promíchání protřepáním se jemně nanáší na oprýskaná nebo poškrábaná místa karoserie. ■

Vyhraďte vstupenky do NTM

Stačí vyluštit a zaslat na adresu redakce:
TechMagazín, Pod višňovkou 35, 140 00 Praha 4

CENA PRO TŘI PRVNÍ NEJRYCHLEJŠÍ ŘEŠITELE:

Volná vstupenka pro dvě osoby do Národního technického muzea v Praze. Čestnou vstupenku je možno kdykoliv směnit v pokladně muzea. Nenechte si ujít jedinečný zážitek z nově koncipovaných expozic představujících staletí technického vývoje.

Pravidla sudoku jsou prostá:

stačí vyplnit hrací plochu složenou z devíti čtverců tak, aby v každé řadě, v každém sloupci a také v každém čtverci byly umístěny číslice od 1. do 9., přičemž se čísla v jedné řadě, sloupci či čtverci nesmí vyskytnout dvakrát.

Vyluštění sudoku z minulého čísla TM 03/2018:

5	6	2	4	3	7	1	8	9
1	4	3	8	6	9	5	2	7
8	7	9	2	1	5	4	3	6
4	9	1	6	5	8	3	7	2
2	5	7	3	9	1	6	4	8
3	8	6	7	2	4	9	1	5
9	1	8	5	7	3	2	6	4
6	3	4	9	8	2	7	5	1
7	2	5	1	4	6	8	9	3

Vylosování luštitelů sudoku z minulého čísla:

Marcel Sadílek, Votice

Petr Bechyně, Praha

Ida Holubová, Praha

					2			8
3		9		5				
	6	8				3		
		3	7	1				2
	1						9	
5				8	6	4		
		5				9	6	
				3		1		4
9			1					